PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10
IM. MARII KONOPNICKIEJ W KALISZU

Rok szkolny 2026/2027

I. PODSTAWA PRAWNA

Program opracowano w szczególności na podstawie: Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Konwencji o Prawach Dziecka, ustawy o systemie oświaty, ustawy Prawo oświatowe, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przepisów dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podstawy programowej, działalności wychowawczej i profilaktycznej, organizacji kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz Statutu Szkoły Podstawowej nr 10 w Kaliszu.

II. WSTĘP

Program określa kierunki pracy szkoły wspierające uczniów w ich codziennym rozwoju i funkcjonowaniu w społeczności szkolnej. Jego realizacja opiera się na współpracy uczniów, nauczycieli, rodziców i specjalistów oraz uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów.

III. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

Program obejmuje wszystkich uczniów. Dla każdej klasy wychowawca tworzy plan pracy dostosowany do diagnozy potrzeb i sytuacji zespołu. Realizacja opiera się na współpracy nauczycieli, specjalistów, rodziców, samorządu uczniowskiego i instytucji wspierających. Program ma charakter otwarty i podlega corocznej ewaluacji.

IV. DIAGNOZA PROCESU WYCHOWAWCZEGO

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, w szczególności z aktywnością uczniów w Internecie. Jego treść wynika z obserwacji, ankiet i analizy sytuacji wychowawczej.

V. MISJA SZKOŁY

Szkoła jest nowoczesną i przyjazną placówką, która zapewnia warunki do rozwoju każdego ucznia, wspiera jego mocne strony, wychowuje w duchu odpowiedzialności, patriotyzmu, szacunku i tolerancji, promuje zdrowy styl życia oraz współpracuje z rodziną. Uczeń ma czuć się bezpiecznie i osiągać sukces na miarę swoich możliwości. Misją szkoły jest wspieranie każdego ucznia w jego rozwoju, dostrzeganie jego potrzeb i możliwości oraz towarzyszenie mu w pokonywaniu trudności.

Odkrywamy, inspirujemy, wspieramy, promujemy…
Nasza szkoła – początkiem drogi Twojego sukcesu!

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10 W KALISZU OPRACOWANA NA PODSTAWIE BADAŃ, OPINII NAUCZYCIELI I RODZICÓW UCZNIÓW, ZGODNA Z SYSTEMEM WARTOŚCI SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Absolwent, na miarę wieku, jest kulturalny i taktowny; uczciwy i prawdomówny; odpowiedzialny i obowiązkowy; samodzielny, zaradny i otwarty; krytyczny wobec informacji i własnego postępowania. Potrafi komunikować się, współpracować, rozwiązywać konflikty, dbać o zdrowie i bezpieczeństwo, korzystać odpowiedzialnie z mediów, planować dalszą edukację i szanować odmienność.

VII. CELE PROGRAMU

Działalność wychowawcza i profilaktyczna wspomaga ucznia w osiąganiu dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i moralnej/aksjologicznej.

- Fizyczna – wiedza i umiejętności sprzyjające zdrowemu stylowi życia, aktywności fizycznej i bezpieczeństwu.
- Psychiczna – równowaga emocjonalna, odporność, poczucie własnej wartości, umiejętność radzenia sobie ze stresem i szukania pomocy.
- Społeczna – komunikacja, współpraca, empatia, odpowiedzialność, respektowanie norm i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.
- Moralna/aksjologiczna – stabilny system wartości, szacunek dla godności człowieka, prawdy, dobra, zdrowia, rodziny i wspólnoty.

Działalność edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna obejmuje rozwijanie kompetencji psychologicznych i społecznych, krytycznego myślenia, umiejętności cyfrowych, wiedzy o zagrożeniach i sposobach uzyskania pomocy, a także profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą.

Najważniejsze zadania profilaktyczne:

- przeciwdziałanie agresji, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy;
- profilaktyka uzależnień od substancji i uzależnień behawioralnych;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, kompetencji emocjonalnych i odporności psychicznej;
- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i pierwszej pomocy;
- higiena cyfrowa, krytyczna analiza informacji i odpowiedzialne korzystanie z Internetu oraz AI;
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny;
- kształtowanie świadomości bezpieczeństwa i obronności kraju.

VIII. KIERUNKI REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Kierunki stanowią priorytetowe osie realizacji programu i powinny być uwzględniane w planach wychowawców, pracy przedmiotowej, działaniach specjalistów oraz współpracy z rodzicami

Kierunek	Zakres
Wdrożenie Reformy 26 „Kompas Jutra”	Wspieranie szkoły w adaptacji do zmian programowych oraz nowej podstawy programowej; doskonalenie metod pracy, planowania i oceniania.
Odporność społeczna i bezpieczeństwo	Budowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, odpowiedzialności za wspólnotę, region i ojczyznę oraz znajomości zasad reagowania w sytuacjach zagrożenia.
Edukacja zdrowotna i pierwsza pomoc	Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, profilaktyki zdrowotnej oraz praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
Higiena cyfrowa	Promowanie aktywności offline oraz bezpiecznego, krytycznego i odpowiedzialnego korzystania z sieci, mediów cyfrowych i narzędzi sztucznej inteligencji (AI).
Zdrowie psychiczne i profilaktyka	Wzmacnianie dobrostanu, odporności psychicznej i umiejętności szukania pomocy; przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i uzależnieniom behawioralnym.
Doradztwo zawodowe	Wspieranie świadomych wyborów edukacyjnych i zawodowych, poznawania własnych predyspozycji oraz promocja kształcenia zawodowego we współpracy ze szkołami i branżami.
Kształcenie interdyscyplinarne	Rozwijanie ciekawości poznawczej przez pracę projektową, łączenie wiedzy z różnych przedmiotów, ocenianie kształtujące, samoocenę i informację zwrotną.
Współpraca z rodzicami	Zacieśnianie relacji szkoła – dom w zakresie wychowania, profilaktyki, bezpieczeństwa i pomocy psychologiczno-pedagogicznej; wspólne ustalanie działań wspierających dziecko.

IX. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły: stwarza warunki realizacji programu, dba o bezpieczeństwo i jakość pracy wychowawczej, wspiera innowacje i nadzoruje realizację programu.
Rada Pedagogiczna: diagnozuje potrzeby, współtworzy program i procedury, realizuje działania oraz uczestniczy w ewaluacji.

Nauczyciele: współpracują z wychowawcami, reagują na zagrożenia i przemoc, wspierają uczniów w trudnościach, rozwijają zainteresowania i postawy obywatelskie.
Wychowawcy: diagnozują potrzeby klasy, opracowują plan pracy, dbają o relacje, współpracują z rodzicami i specjalistami, podejmują działania profilaktyczne i interwencyjne.
Pedagog, pedagog specjalny, psycholog, logopeda: prowadzą diagnozę i pomoc psychologiczno-pedagogiczną, wspierają uczniów, rodziców i nauczycieli, współpracują z instytucjami oraz zespołami pomocy.
Rodzice: współtworzą program, uczestniczą w diagnozie i działaniach szkoły, współpracują z wychowawcami oraz wspierają właściwe formy spędzania czasu wolnego.
Samorząd Uczniowski: reprezentuje uczniów, rozwija samorządność, współorganizuje życie szkoły, wolontariat i działania na rzecz społeczności.

X. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Rozwój intelektualny

- rozpoznawanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań;
- motywowanie do nauki i poprawy frekwencji;
- rozwijanie umiejętności uczenia się, krytycznego myślenia i kreatywności;
- praca projektowa i interdyscyplinarna; korzystanie z informacji i AI z poszanowaniem zasad bezpieczeństwa i rzetelności;
- stosowanie oceniania kształtującego, samooceny i informacji zwrotnej.

Rozwój społeczny

- integracja zespołów klasowych i międzykulturowych;
- respektowanie norm, praw i obowiązków;
- wolontariat, samorządność, empatia i odpowiedzialność za wspólnotę;
- postawy obywatelskie, patriotyczne i gotowość do odpowiedzialnego działania w sytuacjach zagrożenia.

Rozwój fizyczny i zdrowotny

- zdrowy styl życia, aktywność fizyczna i higiena pracy;
- profilaktyka substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych;
- edukacja zdrowotna i praktyczne ćwiczenie pierwszej pomocy.

Rozwój emocjonalny

- pozytywny obraz siebie i odporność psychiczna;
- radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami;
- przeciwdziałanie przemocy, cyberprzemocy i wykluczeniu;
- wiedza, gdzie i jak szukać pomocy.

Rozwój moralny/duchowy

- znajomość norm i wartości;
- szacunek, uczciwość, odpowiedzialność i tolerancja;
- dbałość o relacje i środowisko naturalne.

Rozwój edukacyjno-zawodowy

- poznawanie predyspozycji i zawodów;
- świadomy wybór dalszego kształcenia;
- promocja szkolnictwa zawodowego i kontakt z branżami.

XI. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

1. ROZWÓJ I UCZENIE SIĘ

Obszar	Cel / zadanie	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Adaptacja i diagnoza	Rozpoznanie potrzeb, czynników ryzyka i chroniących; wsparcie klas I, IV i nowych uczniów.	diagnozy, obserwacje, zajęcia integracyjne, konsultacje	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, rodzice	IX i cały rok
Reforma 26 „Kompas Jutra”	Adaptacja do zmian programowych i nowej podstawy programowej.	zespoły nauczycielskie, aktualizacja planów pracy, doskonalenie metod i narzędzi	dyrektor, nauczyciele, zespoły przedmiotowe	cały rok
Uczenie się i motywacja	Rozwijanie samodzielności, strategii uczenia się, twórczego i krytycznego myślenia.	metody aktywizujące, tutoring, zajęcia wspierające, konkursy, projekty	nauczyciele, wychowawcy, bibliotekarze, specjaliści	cały rok
Interdyscyplinarność	Łączenie wiedzy i rozwiązywanie realnych problemów.	projekty międzyprzedmiotowe, doświadczenia, działania STEAM, edukacja finansowa i czytelnicza	nauczyciele	cały rok
Ocenianie wspierające	Wzmacnianie odpowiedzialności ucznia za proces uczenia się.	cele i kryteria sukcesu, informacja zwrotna, samoocena, ocena koleżeńska	nauczyciele	cały rok

2. ZDROWIE I DOBROSTAN

Obszar	Cel / zadanie	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Zdrowie fizyczne	Kształtowanie nawyków prozdrowotnych i aktywnego stylu życia.	lekcje, sport, akcje prozdrowotne, zajęcia z pielęgniarką i specjalistami	nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka, rodzice	cały rok
Pierwsza pomoc	Przygotowanie uczniów do właściwego reagowania w nagłych sytuacjach.	pokazy i ćwiczenia praktyczne, scenariusze sytuacyjne, przypomnienie numerów alarmowych	nauczyciele, pielęgniarka, zaproszeni specjaliści	wg planu / cały rok
Zdrowie psychiczne	Rozwijanie odporności, samoświadomości i umiejętności radzenia sobie ze stresem.	psychoedukacja, warsztaty, konsultacje, zajęcia kompetencji emocjonalno-społecznych	psycholog, pedagog, wychowawcy, rodzice	cały rok
Przemoc i cyberprzemoc	Zapobieganie agresji, przemocy rówieśniczej, wykluczeniu i cyberprzemocy.	lekcje wychowawcze, mediacje, procedury interwencyjne, warsztaty	wychowawcy, specjaliści, nauczyciele	cały rok
Profilaktyka uzależnień	Ograniczanie używania substancji i uzależnień behawioralnych.	programy profilaktyczne, zajęcia edukacyjne, współpraca z rodzicami i instytucjami	specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	cały rok

3. CYFROWE BEZPIECZEŃSTWO I AI

Obszar	Cel / zadanie	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Higiena cyfrowa	Równowaga między aktywnością online i offline.	rozmowy o czasie ekranowym, aktywność ruchowa i społeczna, dni/wyzwania offline	wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok
Bezpieczeństwo w sieci	Ochrona prywatności, danych i wizerunku;	lekcje, kampanie, zasady bezpiecznych kont i komunikacji, procedury zgłaszania	nauczyciele informatyki,	cały rok

	reagowanie na zagrożenia.		wychowawcy, specjaliści	
Krytyczna informacja	Rozpoznawanie manipulacji, dezinformacji i niewiarygodnych źródeł.	analiza źródeł, fact-checking, edukacja medialna i biblioteczna	nauczyciele, bibliotekarze	cały rok
AI	Odpowiedzialne i krytyczne korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji.	weryfikacja wyników AI, zasady autorstwa i samodzielności, ochrona danych, dyskusje etyczne	nauczyciele	cały rok
Cyberprzemoc	Rozpoznawanie, zgłaszanie i ograniczanie przemocy internetowej.	warsztaty, procedury, konsultacje, współpraca z rodzicami	wychowawcy, pedagog, pedagog specjalny, psycholog	cały rok

4. SPOŁECZEŃSTWO, BEZPIECZEŃSTWO I KULTURA

Obszar	Cel / zadanie	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Relacje i integracja	Budowanie wspólnoty, empatii i komunikacji.	zajęcia integracyjne, samorządność, mediacje, wydarzenia klasowe i szkolne	wychowawcy, Samorząd Uczniowski, nauczyciele, specjaliści	cały rok
Odporność społeczna	Rozwijanie odpowiedzialności, współpracy i gotowości do działania dla innych.	wolontariat, działania pomocowe, projekty społeczne i lokalne	Samorząd Uczniowski, wychowawcy, nauczyciele	cały rok
Patriotyzm i obywatelskość	Tożsamość regionalna i narodowa, szacunek dla symboli i dziedzictwa.	uroczystości, miejsca pamięci, historia regionu, spotkania z samorządem	nauczyciele, wychowawcy	cały rok
Bezpieczeństwo i obronność	Odpowiedzialne zachowanie w sytuacjach zagrożenia.	przypomnienie procedur, ćwiczenia ewakuacyjne, edukacja o bezpieczeństwie	dyrektor, nauczyciele,	wg planu

		i obronności	instytucje	
Kultura i środowisko	Uczestnictwo w kulturze i odpowiedzialność ekologiczna.	czytelnictwo, wydarzenia kulturalne, akcje ekologiczne i projekty lokalne	nauczyciele, bibliotekarze, Samorząd Uczniowski	cały rok

5. RODZINA I DORADZTWO ZAWODOWE

Obszar	Cel / zadanie	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Współpraca z rodzicami	Budowanie partnerskiej relacji szkoła–dom.	zebrania, konsultacje, wspólne planowanie działań, bieżąca informacja zwrotna	wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok
Wsparcie wychowawcze	Wzmacnianie kompetencji rodzicielskich i dostępu do pomocy.	psychoedukacja, konsultacje specjalistów, materiały, kierowanie do instytucji	pedagog, psycholog, pedagog specjalny	cały rok
Bezpieczeństwo cyfrowe w domu	Spójne zasady higieny cyfrowej i reagowania na cyberzagrożenia.	spotkania tematyczne, materiały dla rodziców, konsultacje	wychowawcy, specjaliści	cały rok
Doradztwo zawodowe	Świadome decyzje edukacyjne i zawodowe.	zajęcia w klasach VII–VIII, diagnoza predyspozycji, informacja o szkołach	doradca zawodowy, wychowawcy, specjaliści	cały rok
Współpraca z branżami	Promocja kształcenia zawodowego i poznawanie rynku pracy.	wizyty w szkołach i zakładach pracy, spotkania z przedstawicielami zawodów i branż	zespół doradztwa, rodzice, partnerzy	cały rok

XII. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE REALIZACJĘ PROGRAMU

W zależności od potrzeb szkoła współpracuje m.in. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 w Kaliszu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Sądem Okręgowym, Sądem Rodzinnym, Urzędem Miasta Kalisza, Centrum Interwencji Kryzysowej, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz innymi instytucjami lokalnymi.

XIII. OCZEKIWANE EFEKTY

- wzrost poczucia bezpieczeństwa i jakości relacji w społeczności szkolnej;
- większa odporność psychiczna, umiejętność radzenia sobie ze stresem i szukania pomocy;
- ograniczenie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i zachowań ryzykownych;
- wzrost świadomości zdrowotnej, aktywności fizycznej i umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- bardziej odpowiedzialne i krytyczne korzystanie z Internetu oraz narzędzi AI, z zachowaniem higieny cyfrowej;
- większa motywacja do nauki, samodzielność i wykorzystanie informacji zwrotnej;
- rozwój postaw obywatelskich, patriotycznych, prospołecznych i odpowiedzialności za bezpieczeństwo;
- bardziej świadome wybory edukacyjne i zawodowe uczniów;
- wzmocnienie współpracy uczniów, nauczycieli i rodziców.

XIV. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Program podlega bieżącemu monitorowaniu i corocznej ewaluacji. Formy realizacji mogą być modyfikowane zgodnie z diagnozą potrzeb, sytuacją szkoły, zmianami prawa i wnioskami z realizacji.

Sposoby monitorowania:

- obserwacja zachowań i relacji uczniów;
- analiza frekwencji, wyników nauczania, uwag i zdarzeń wychowawczych;
- ankiety uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy, konsultacje i wnioski wychowawców oraz specjalistów;
- analiza realizacji planów klasowych i działań priorytetowych zaplanowanych na rok szkolny 2026/2027;
- ocena skuteczności działań profilaktycznych, interwencyjnych i współpracy z rodzicami.

Wskaźniki realizacji kierunków 2026/2027

- **Reforma 26 „Kompas Jutra”** – wdrażanie zmian programowych i metod wspierających uczenie się.
- **Bezpieczeństwo** – znajomość zasad reagowania, udział w działaniach obywatelskich i ćwiczeniach bezpieczeństwa.
- **Zdrowie** – aktywność fizyczna, działania prozdrowotne i nauka pierwszej pomocy.
- **Cyfrowe** – higiena cyfrowa, bezpieczeństwo w sieci i odpowiedzialne korzystanie z AI.
- **Dobrostan** – poczucie bezpieczeństwa, ograniczanie przemocy i korzystanie ze wsparcia.
- **Doradztwo** – udział w działaniach doradczych i znajomość możliwości dalszego kształcenia.
- **Rodzice** – udział i zaangażowanie rodziców we współpracę ze szkołą oraz działania psychoedukacyjne.

XV. ZAŁĄCZNIKI I DOKUMENTY POWIĄZANE

- Plan pracy szkoły i kalendarz imprez oraz uroczystości szkolnych.
- Plany wycieczek i zajęć pozalekcyjnych.
- Plany pracy pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i logopedy.
- Plan pracy Samorządu Uczniowskiego.
- Plany pracy wychowawców klas i zespołów przedmiotowych.
- Szkolny program doradztwa zawodowego.

Program zaopiniowano na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 29 września 2026 r. i przyjęto do realizacji po zatwierdzeniu przez Radę Rodziców.

Przewodniczący Rady Rodziców
Szkoły Podstawowej nr 10 w Kaliszu

/…/

Robert Leśniewski

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 10
w Kaliszu

/…/

Beata Prus